

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

A kézdivásárhely városi és vidéki vadász-egyesület hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.
Előfizetési árak: Egész évre 5 frt, félévre 2 frt 50 kr, negyedévre 1 frt 20 kr. — Egyes szám ára 5 kr. Községek, tanítók, iparosok, és egyesületek, melyeknek tagjai egyenként előfizetnek 4 frtért kapják a lapot.

Felelős szerkesztő: Dobay János.
Kiadó-tulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

A lap szellemi részét illető közlemények, szerkesztőséghoz (Dobay János Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.
Kiadó hivatal: K.-Vásárhelytől az ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájában, hová hirdetések és előfizetési pénzek küldendők.

Botrányok.

Szomorú előjelek között közeledünk az ezredéves ünnepségek felé. Mintha csak azt is meg akarnók a nagy világnak mutatni, hogy a mi közéletünknek is vannak nagy sebei s van miért pirulnunk. Alig mult el a borsódi viczinális botrány, nyomban jött a Pulszky Károly esete, s hogy nap se muljék el szenzációs események nélkül, a mosonmegyei alispán Tóth Imre hivatalos visszaélései s Zalavármegye főispánjának Svastits Benőnek nagy adósságai kerültek a nyilvánosság elé s még egy másik főispánnak szintén „rendezetlen anyagi viszonyai” most kezdenek napfényre derülni. Mindenik megtámadott hivatalnok benyújtotta már lemondását, de azért a leleplezésekből folyó izgalmak országsszerte roppant hullámokat vetnek.

A kormányt ezuttal senki sem vádolhatja elnézéssel, mert Tóth Imre alispán visszaéléseit ő maga derítette ki vizsgálatra leküldött államtitkára által s Zalavármegye főispánját már régen felszólította volt, hogy rendezze anyagi viszonyait, vagy mondjon le s mikor ezen ügy nyilvánosság elé került, már a lemondás befejezett dolog vala.

Nagyon természetesen, a naponkénti leleplezések igen alkalmas anyagot nyújtanak az ellenzéki lapok azon részének, mely előszeretettel foglalkozik, a botrányok felszínre hozásával, mindazt, a mi történik a kormányrendszer rovására irni. Mintha bizony egy kormányt -- legyen az bár a leg-radikálisabb függetlenségi is -- lehetne a kormányzata alatt élő összes tisztviselők könnyelműségéért, adósságaiért felelőssé tenni. Bűnös és könnyelmű közhivatalnokok mindig voltak és mindig lesznek s egyesek hibáikért magát a rendszert vádolni, józan okossággal nem lehet. A kormány a lefolyt korrupciós leleplezésekkel szemben egészen korrekt tartotta magát, nem takargatott senkit, minden egyes esetben erélyes vizsgálatot rendelt el, az iratokat betekintés végett a képviselők rendelkezésére bocsátotta s nem egy kormány férfitől hallottunk erélyes elítélő nyilatkozatot a hibás tisztviselőkkel szemben.

A bűnös bönhödjék, ez volt a jelszó a kormány kebelében, s hogy nem csupán jelszó, hanem komoly akarat, azt senki kétségbe nem vonhatja, mert hát azt mindenki beláthatja, hogy senkinek sem állhat jobban érdekében, mint éppen a kormánynak megszabadulni a könnyelmű és vétkező tisztviselőktől, kik miatt annyi keserű bánatmal zudítottak

miniszterek fejére. Sokkal könnyebb kötelességtudó, tiszta kezű hivatalnokokkal kormányozni, mint bűnösökkel! És mégis az ellenzéki és klerikálisajtó mindig a kormányban és a rendszerben igyekszik a bűnbakkot megtalálni, kesereg romlott erkölcsökről, korrupcióról, stb. mintha bizony az emberek mindig nem egy formák lettek volna, s mintha a bérvágy, az önérték, kapzsiság újabb keletű hibái lennének az emberiségnek.

Mi azt tartjuk, hogy az emberek ma sem rosszabbak, mint eddig voltak, de az már bizonyos, hogy a sajtó egy része súlyos betegségben szenved és ez nem abban nyilatkozik meg, hogy leleplezi a visszaéléseket, mert az nagyon hasznos dolog ha a hűtlen tisztviselőket eléri a megérdemelt büntetés -- hanem a mód visszataszító, melylyel ezt cselekszi. Az a lázas erőlködés nap-nap után újabb megújabb botrányokat feltalálni nem annyira azért, hogy a társadalom tisztuljon, hanem azért, hogy minden egyes leleplezésből egy-egy fegyvert kovácsoljon a kormány ellen, ez nem felel meg a sajtó szép feladatának. Aztán meg nem szabad felednünk, hogy a káröröm van legalább is oly lelki folt, mint a kapzsiság!

Kiállítási közlemények.

Még csak néhány hónap és benn vagyunk a nagy nemzeti ünnep eseményeiben, a milleniumi országos kiállítás gazdag panorámájában. A kiállítási igazgatóság minden osztálya lázas buzgalommal s mindamelllett mindenre kiterjedő gondossággal végzi az ez alkalomra szükséges előkészületeket. Napról-napra újabb gyakorlati intézkedések történnek arra nézve, hogy a kiállítás való részvétel módzatairól, a kiállítás és annak látogatása összes körülményeiről mindenki gyors és alapos értesülést nyerjen. Erre a célra szolgálnak ama legújabb intézkedések is, melyek a kiállítási tárgyak beszállítására, a kiállítandó tárgyak detailszerű elárúsítására s a kisiparosok és kiskereskedők tömeges felrándulására vonatkoznak. Különösen ez utóbbi intézkedés elismerésre méltó nyilvánulása annak a törekvésnek, hogy az országos kiállítás hasznos tanulságait a társadalom kevésbé vagyonos osztálya számára is könnyen hozzáférhetővé tegyék.

A kiállítási igazgatóság és a kereskedelmi miniszter újabb intézkedéseit a következőkben ismertetjük:
A kiállítási tárgyak csomagolása és beszállítása.

Mindazoknak, a kik az ezredéves országos kiállításon, mint kiállítók, résztvenni szándékoznak, a csomagolás és beszállítás körül egyöntetű eljárást kell követniök. A kiállítandó tárgyakat folyó évi márczius 15-étől április 15-éig terjedő időben mulhatatlanul be kell küldeni; sőt azok a tárgyak, melyeknek elhelyezése hosszabb rendezkedést, szelvést vagy alapozást igényel, már most februárban is szállíthatók. A kiállítandó tárgyak szilárd anyagba, lehetőleg erős faládba csomagolandók, melyeknek

fődelét csavarszögekkel kell lezárni. Egy csomagba vagy ládába csak egy kiállítónak egy csoportba tartozó tárgyai helyezhetők, kivéve a gyűjteményes kiállítások tárgyait. Minden csomagba két árújegyzék teendő, a csomag vagy láda oldalán és födelén pedig ragezdula alkalmazandó, melyen a kiállító nevét, a feladási állomást, a csomagok darab- és sorszámtól kell föltüntetni. A kiállítás igazgatóságát a kiállító értesíteni tartozik, hogy tárgyait mikor és hol adta föl; viszont a kiállítási igazgatóság azonnal értesíti a kiállítót, mihelyt csomagja megérkezett. A vasuton vagy hajóval küldött tárgyak rendes fuvarlevelekkel adandók föl, a vasutakkal és hajózó társaságokkal megállapított díjszabás mellett, mely minden állomáson betekinthető. E díjtételekben a kezelési illeték, a tövényes szállítási adó, az esetleges hidvám és pótilleték is már befoglaltatik. A tárgyak postán is küldhetők. Czimül elég „Budapest — kiállítás” -- írni, míg a küldeményre ráírandó: „Kiállítási tárgyak”. Bérmentetlenül vagy utánvétellel kiállítási tárgyak nem adhatók föl. A Budapestre érkezett tárgyakat a kiállítás szállítója helyezi el a kiállítás megfelelő csarnokaiba, a kiállítónak utólagosan felszámítandó szállítási költség mellett. Minden kiállítónak fontos érdeke, hogy tárgyai minél előbb, de a kitűzött határidőben okvetlen beérkezzenek. Egyébként az igazgatóság készséggel szolgál további felvilágosításokkal is.

A kiállítási tárgyak elárúsítása.

Az ezredéves kiállítás bemutató tárgyak közvetlen a kiállító, vagy ennek megbízottja, vagy az igazgatóság kebelében szervezett elárúsító osztály közreműködésével árusíthatók el. A közvetlen elárúsítás joga azonban csak olyan tárgyakra vonatkozik, melyek a kiállítás területén készültek, mint a minők például az emléktárgyak, ékszerek, díszműtárgyak, házi-ipar, -- mulakatos -- élelmészeti cikkek, művirágok stb. és olyan kiállított cikkek, melyek nem tartoznak a kiállítási szabályzatban megállapított azon tárgyak közé, melyek a kiállítás bezárása előtt el nem vihetők. Aki azonban az efféle kiállított tárgyait akár detailszerűen, akár közvetlenül maga akarja elárúsítani, az tartozik a kiállítás igazgatóságához engedélyért folyamodni, tartozik a megállapított elárúsítási illetéket fizetni, végül megbízottját az igazgatóságnál bejelenteni. A ki ily módon engedélyt kapott az elárúsításra, az megbízottja számára szabad bemenetre jogosító munkásjegyre tarthat igényt. Másrészt a kiállítók igénybe vehetik az igazgatóság kebelében szervezett elárúsító-osztályt, illetve a felügyelettel megbízott személyzetet, amely esetben külön elárúsítási engedélyt nem kell kérniök s elárúsítási illeték helyett csupán a tényleg eladott tárgyak után tartoznak jutalékot fizetni. Végül kívánhatják, hogy az elárúsítás eredményéről részletes könyvkivonat közbesíttessék nekik, valamint, hogy a kiállított tárgyak alapján javukra megrendelések is fogadtassanak el. Mindenestre jól teszik a kiállítók, ha ebbeli szándékukat minél előbb bejelentik.

Kórházi jelentés.

Méltóságos Elnök Báronő, Tisztelt Közgyűlés!

A K.-Vásárhely városi és vidéki Rudolf kórház 1895. évi életéről következőkben van szerencsém az igazgatóság jelentését előterjesztetni:

A mult év legfontosabb eseményét kórházunk kiépítő képező. Kötelességemnek ismerem erről a tisztelt közgyűlésnek első sorban beszámolni.

Mindnyájunk előtt ismeretes dolog, hogy intézetünk folytonosan emelkedő betegforgalma folytán már évekkel ezelőtt aktuálissá vált a kórházi helyiség kiépítésének kérdése, melynek megoldását különösen az tette sürgőssé, hogy nem volt külön helyiségünk, hová a ragályos betegeket elhelyezhetjük volna.

A megelőző években úgy a városon, mint vidéken dult járványok alkalmával e miatt intézetünk egyáltalában nem gyakorolhatta azon feladatát, melylyel a járványos és fertőző betegek gyors elküldetése és okoszerű gyógykezelése által egy vidék közegészségügyének szolgálni hivatva van. Ezen mélyen érzett közszükség vezérelte a kórház intéző körét, hogy mult évben kész tervvel járuljon a tisztelt közgyűlés elébe, mely az eszmét magáévá téve, egy szakértőkből álló épített bizottságot küldött ki az ügy vezetésére végett. A bizottság Kersch brassy műépítész mérnök tervét fogadta el s az építést Kladek szabadkai vállalkozó és társa által teljesítette. Építettett az intézett kertjében egy négy kór-szobás pavillon a fertőző betegek részére és egy bonczterem s halottas kamra egy fedél alatt, továbbá a régi épület egy szárnyával megtoldatott, s egyéb átalakítások is eszközöltek úgy, hogy az eddigi 7 kór-szoba helyett 10 kór-szoba felett rendelkezünk. Az új építkezés folytán intézetünk következő helyiségekkel bir, úgy mint: van egy várótermünk, egy irodánk, egy műtő szobánk, külön ápolónői lakás, 4 nagy kórterem s három kisebb kór-szoba, melyek közül 2 az első osztályos betegek részére van fentartva, van külön konyha, mosószoba és fürdő helyiség és kamara. A pavillonban van 9 ragályos betegek részére 3 kórterem és egy gyógyszer-szoba. Van ezeken kívül egy külön épületben bonczterem és halottas-kamra. A főépület kórtermében 40 és a pavillonban 12, tehát összesen 52 ágy elhelyezhető. A régi szűk és kevés levegőjű kór-szobák helyett térszerű világos helyiséget nyertünk beton burkolattal. Az egész helyiség teljesen megfelel a modern hygienia követelményeinek.

Ez az építkezés képezné, tisztelt közgyűlés, a mult év legfontosabb eseményét, intézetünk ezáltal kilépett egy kicsiny vidéki magán kórház keretei közül s most már képes, fontos emberbaráti misszióját szélesebb körben is folytatni s most már nagyon elérkezett az idő határozni a felett, vajjon nem lenne-e helyes a belügyminiszter ur többrendbeli jó akaratu biztatásait fontolóra véve, a kilátásba helyezett közkórházi jelleg elnyeréséért a kellő lépéseket megtenni. Ezen kérdés felett a tisztelt közgyűlésnek mai napon alkalma lemond tüzetesen tanácskozní és határozni, én tehát ezuttal csak annak kijelentésére szorítkozom, hogy mivel az építkezés alapítókónkból 17384 frt 64 krt felemésztett, mulhatatlanul szükséges betegforgalmunk emelése végett mindent megtennünk, mert a jelenlegi viszonyok között — mikről később bővebben fogok szólni — aligha képesek leszünk jövőre nézve a bevétel és kiadás között a sulyegyet megtartani.

(Vége köv.)

Árvaház-bál.

Az ideai sikerekben gazdag farsangnak egyik legsikerültebb mulatsága volt azon álarczos bál, melyet az árvaház mult szombaton rendezett. Omen, nomen! De azért ez a bál nem volt árva. Volt annak apja, anyja, még pedig a javából s volt publikuma nagy bőséggel. Apja volt Kis Jenő tanár s anyja Csizsár Imréné urnő, kik mint elnökök rendkívül nagy buzgóságot fejtettek ki. Mozgósítottak egy csoport bájos ifju leánykát, kik a jegyek előleges elárusításának már nagyon is nem szokatlan módjaival alaposan megpumpolták a nagyérdemű publikumot. Szervezték két álarczos menetet s ezen kívül a siker érdekében mindent megtettek. És a siker nagyon beütött. A szorongásig megtelt táncszertünk. Este 8 óra után érkezett a bálánya: Csizsár Imréné urnő, kit Kis Jenő ékes beszéddel és egy szép eszakkorral fogadott. A táncszertem már jó formán tele volt, midőn megérkezett az arató leányok menete nagy énekszóval. Pompás látvány volt.

Fájdalom, hogy ilyen ide, bájos arató leányok ma napság csak a báltermekben láthatók! Alig hangzott el az aratók dala, becsörtetett egy csoport huszár gyalogszerben s vidám zeneszó mellett vonul-

tak fel s alig tették meg azonban a programszerű körutat, nyomban összevegyültek az arató leánykák. Természetesen ebből az anyakönyvi hivatalnak kevés haszna leszen, mivelhogy, a huszár dolmányok alatt női szívek dobogtak, de festői szempontból elég szép látványt nyújtottak. A hivatalos maszkokon kívül, volt még egy néhány szemre való alak. Szóval, álarczos volt bőven, csak éppen a szellemes élecek hiányoztak, mik nélkül az álarczos bálak le-érdekesebb része megy veszendőbe. Hanem denique szellemességek nélkül is meg voltunk elégedve jó mulattunk. Természetesen a pokoli hőségű teremben a mi álarczosaink kevés időig bírták ki az inkognitó előnyét, a lárvák csakhamar lekerültek a csinos ifju arczokról s már éjfél felé kevés jele maradt a maszkos bálnak; A kedélyes mulatság reggel felé ért véget. Az anyagi haszon is megfelelt az erkölcsi sikernek, mert összesen 330 frt folyt be, miből 260 frt tiszta bevétel.

A „Rudolf” kórház közgyűlése.

K. Vásárhely, 1896. febr. 2.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A közdivásárhelyi és vidéki „Rudolf” kórház ma tartván meg, az árvaház tantermében, rendes évi közgyűlést, az alábbiakban számolok be annak lefolyásáról.

Városunk e szép fejlődéssű s nemes misziót teljesítő intézete iránt nagy az érdeklődés, mely körülmény annak tulajdonítható, hogy szép számu és intelligens publikum gyűlt össze ülésre. Br. Szentkereszty Stephanie, elnök ő méltósága nyitotta meg az ülést lendületes, eszmékben gazdag beszéddel, melyet a gyűlés zajosan megjelenezett és jegyzőkönyvbe írni határozott. Megszoktuk ő méltóságától a hővvel és ügyes szerkezettel írt beszédekkel s ehhez is csak gratulálhatunk.

Dobay János, igazgató gondnok vázolta ezután jelentésében az intézet elmúlt évi történetét és nevezetesebb mozzanatait.

Bizonyára napvilágot fog látni e szép, tárgyilagos és részletes gondossággal írt munka s azért nem is bocsátkozom bővebb ismertetésbe. Kiemelem belőle azt, hogy a kórháznak az elmúlt évben 370 beteget volt, 8505 ápolási nappal. A betegek között volt 266 férfi, 104 nő. Egy beteg napi gyógykezelése, beleértve minden kiadást 56 és fél krba került az intézetnek. Főlemliti gondnok, hogy az intézet a nyár folyamán kibővítettén, most 10 nagy szobával rendelkezik, melyek között 7 kór-szoba van, s melyekben 52 ágy helyezhető el. Az ölelmezés az idén is házilag kezeltetvén, e mód jónak és észszerűnek bizonyult, mert egy napi ölelmezés 22 egynegyed krba került, 4 és háromnegyed krkal kevesebb, mint az előző évben.

Egy beteg napi orvossága pedig 3 és egynegyed krt teszen ki.

A jelentés felolvasása után, melyet közgyűlés jegyzőkönyvbe írni határozott, az intézet orvosa tette meg évi jelentését. Kiténik belőle, hogy a halálozási százalék 16-et teszen. Ez öröndetes körülmény a szakszerű és rendes gyógykezelésről tesz tanuságot s így csak öregbíti az intézet jó hírnevét.

A vagyonkezelő bizottság jelentése látszólag nem volt olyan kedvező, mint az előző évben, de azért lényegileg mégis anyagi gyarapodást mutat. A tőkéhez az idén is csatoltatott ezer forintot felül összeg, de ezzel szemben az építésre 17384 frt 64 kr. lett elkölve. Ez összeggel tehát az alapvagyont is csökkent, de növekedett általa a kórház ingatlan vagyona. Az alapvagyont jelenleg 26951 frt 58 kr. A vagyonkezelő bizottságnak buzgó és fáradságos munkájáért a gyűlés köszönetet mondott.

Ezek után elfogadtattak az 1896-ik évi költségvetés, a számvizsgáló és leltározó bizottság jelentése.

Elnök bárónő ő méltósága, miután bejelentette, hogy a jóváhagyás végett fölterjesztett alapszabályok egy néhány pont hiányossága végett nem fogadtattak el, tudatta, hogy a honvédelmi m. kir. miniszter urtól 300 frt építési segélyt, Nagyméltóságu Széll Kálmánné szül. Vörösmarty Ilona és gr. Bethlen Gáborné szül. Bethlen Leopoldin urnőtől 100—100 frtos, Kovács Károly urtól 42 frtos alapítványt, dr.

Szentpétery Bálint urtól 12 frt adományt kapott az intézet. A képviselő testület pedig 6 öl fát szavazott meg.

A közgyűlés a nemes adományokért őszinte köszönetet mondva, jóváhagyta a tisztikar működését, elhatározta, hogy az 1000 frtos vagy azon belüli alapítók neveit márvány-táblára véseti s megválasztotta tiszteletbeli orvosnak Dr. Morvay István és Dr. Szentpétery Bálintot.

Meleg szavakban mondott ezután köszönetet elnök bárónő a jelenvoltaknak ügybuzgóságukért s azon ohajjal zárta be az ülést, vajha a kórház szoroneo csillaga, mely oly sokáig ragyogott egén, ismét visszatérne az intézet fölvirágoztatására.

A közdivásárhelyi és vidéki „Rudolf” kórház közgyűlése előtt a magy. k. korona országai vöröskereszt együletének közdivásárhelyi vidéki választmánya és közdivásárhelyi fiókja tartotta meg rendes évi közgyűlését.

A fiók egylet jelentése szomoruan emlékezik meg azon körülményről, hogy a tagok száma évről évre apad, hogy a tagsági díjak nem folynak be s így annak néz elé, hogy az csakhamar — ilyen pártolás mellett — meg kell hogy szűnjön. E sajnos körülményt a választmány jelentése is hangoztatja, mert a vidéki 9 fiókegylet közül alig van 3—4, hol a tagok kellő száma meg volna s ezek közt is sok a tagdíjhátralékos, szóval a helyzet a lehető leg-szomorubb. Igazán nem tudjuk magunknak megmagyarázni e közönyösséget, mikor a befizetett néhány forint helyett „Rudolf” kórházunknak a központ százakat küld. Hapdig megszűnnék működésünk és létünk, akkor a segélyt is bizonyára meg fogják vonni.

A választmány üléséből kiemelem azon intézkedést, mely szerint kérés adatik be a közp. igazgatósághoz, hogy a „Rudolf” kórház évi 400 frt. segélye emeltessék fel 800 frtra és szavazzassék meg újabb 3 évre. E kérést azzal indokolják, hogy a kórház a nyár folyamán kibővítettén, megnagyobbítván, alapvagyónak majdnem fele el lett költve s így azon helyzetbe jutott, hogy megmaradt tőkéjének kamatai nem fedezik a rendes kiadásokat s e segély által vélik a felmerülő differenciákat kiegyenlíteni.

A gyűlés az elnök öltetésével ért véget.

Táviratok.

Pulszky Károly ügy.

Budapest, febr. 11. (A Székelyföld eredeti távirata.) A vallás- és közoktatásügyi miniszter feljelentése folytán a kir. ügyész Pulszky Károly ellen hivatali sikkasztás ezimén a bűnvádi eljárást megindította. A vizsgáló bíró törvényszéki szakértő orvosok kíséretében megjelent a lipótmezei bolydában s megkísérlette Pulszky kihallgatását, de az a kérdésekre nem felelt. Ezután a vizsgáló bíró Pulszkyt le-tartóztatottnak nyilvánította s a törvényszéki fogházba szállította, Pulszky a vizsgálati fogságot elrendelő végzés ellen fellebbezéssel élt.

Országgyűlés.

Budapest, febr. 11. (A Székelyföld eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén felszólalt gr. Szapáry Gyula s bejelentte, hogy a Pulszky Károlynak képek vásárlására adott előlegekért gr. Csáki volt közoktatásügyi miniszter nem hibás, valamint az országos bizottságra sem lehet a felelősséget kimondani. Hogy az ezredéves ünnepélyeket tisztán ülhessük meg, szükség, hogy tisztítsuk meg a legvégő. Indítványozza, hogy a képviselőház

mondja ki határozatilag, miszerint, miután a megelőző kormány előirányzat nélkül utalványozta ki Pulszky Károlynak a képviselési költségeket s továbbá, mivel a jelenlegi kormány a szükséges óvatosságot mellőzte és a kellő ellenőrzést nem gyakorolta, mindkét kormány eljárását helyteleníti. Ezenkívül a képviselőház utasítja a kormányt, hogy az ezen ügyre vonatkozó összes iratokat tegye le a ház asztalára. — Wekerle Sándor volt miniszterelnök kijelenti, hogy fel kell szólalnia, mert a fenforgó vádakkal szemben úgy a maga, mint volt miniszter társai által tett inlézkedésekért igazolni kell magát. Ő és volt kormánytársai működésükért a politikai felelősséget elvállalják. Bizonyítja, hogy a pénzek utalványozásánál szabálytalanság nem történt s forgalmi előlegek adása minden időben szokásosak voltak. Gr. Szapári Gyula, mint volt miniszter, ezt igen jól tudhatja, mert igen nagy volt azon forgalmi előleg, melyet örökségképen ő rá hagyott. Határozottan állíthatja, hogy a Pulszky részére történt pénz utalványozásoknál a kellő óvatosság mindig megtartatott. Vizsgáltassák meg a vásárolt műtárgyakat külföldi tekintélyes szakértők által s mindenki meggyőződhetik, hogy a képek nem drágán, sőt előnyösen kerültek az állam tulajdonába. Akkor tehát felesleges Apponyi javaslata. Gr. Szapári javaslatát illetőleg, rámutat, hogy Szapárinak előirányzat nélküli kiadásai az országot igen nagy pénzügyi zavarok közé sodorták, a Wekerle-kormányt ilyesmivel talán még sem lehet vádolni.

Kárhoztatandó az oly államférfi, ki ítéletet mondván, az ítéletből magát bölcsen kifejejt. Különben gr. Szapári indítványáról nem is lehet voltaképpen tudni, hogy mit akar a megelőző kormány. Anyagi felelősségre vonást bizonyára nem, mert akkor a kormány vád alá helyezését kellett volna indítványoznia. Politikai felelősségre vonást sem, hisz a Wekerle kormány már megbukott s kétszer csak regényekben lehet meghalni. Tehát egyebet nem akar, mint utólagos erkölcsi kalkulust akar az előző kormány bizonyítványába beírni. Ehez azonban mindenkinek több joga van, mint gr. Szapárinak.

A volt miniszterelnök fényes, önértékből duzzadó beszédét percekig tartó taps és éljenzés követé.

Ujdonságok.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Magyar Károly sepsi-szentgyörgyi kir. járásbíróági segédtelevényvezetőt a csik-szentmártoni járásbírósihoz televényvezetővé nevezte ki.

— **Felszólítás.** Miután „Eszmevilág” című művemre nézve az előfizetési határidő jelen hó végével lejár, szívesen kérem azon tisztelt családokat, kik az íveket kegyesek voltak elfogadni és tartani, azokat hozzám, akár az előfizetési díjakkal, akár anélkül jelzett határidőig beküldeni sziveskedjenek. K.-vásárló, 1896. honleányi tisztelettel Székelyné Ince Sára, ev. ref. papné.

— **Időjárásunk.** Most már, úgy látszik, közelünk a tavasz felé, a lég meggyűlt s a vastag jégkéreg, mely mint elrombolhatatlan acél-páncél fedte az utakat, az enyhe légáramlattól meg kezdett lazulni s a hólé árként ömlik a kanálisokba. A hó-

mérő a fagypontra alá ritkán száll, de nappal 3–4 fokkal felül emelkedik.

— **Millenium-bál.** Jövő szombaton tartja meg a kézdívasárhelyi iparos ifjuság a Millennium-bált, melynek tiszta jövedelme a helyi kiállítók költségeinek fedezésére fog fordíttatni. A szép, hazafias czél igazán megérdemli a pártolást, azért mi a sokat ígérő mulatságot melegen ajánljuk a közönség figyelmébe.

— **Viczinális nyomoruság.** A brassó-kézdívasárhelyi viczinális vasuton a déli vonat mult htfőn több mint 3 órai késéssel érkezett be. Ennek a nem épen szokatlan kalamitásnak azon jámbor oka vala, hogy a mozdonyban egy sróf meghibázkodott s míg Brassóból új masinát hoztak, a tisztelt közönségnek Uzonban várni kellett három rövid óraeskát.

— **Hymen Hovessi Jenő** az „Egyetértés” borsó dolgozó társaság, s lapunk levelezője f. év február 16-án tartja esküvőjét Váradi Janka kisasszonnyal, Váradi Ede fővárosi polgár leányával. Áldást kívánunk a házasságra!

— **Székely csoda-gyermek.** Egy kásonyujfalusi székely asszonynak van egy leánya, ki 13 éves kora dacára nem magasabb, mint 75 centimeter, sulya pedig 9 kiló, de azért szellemi képességei korához képest elég fejlettek. Megesszentette ezt a csodát egy élelmes székely s fűt-fát ígérve az anyának rábirta, hogy vele körutra menjen. A szükséges engedélyt megnyerve, el is indultak s bejártak nagy darab földet. Az impresszário gondoskodott arról, hogy az ő „csodája” valahogy meg ne hizzék s azért a jövedelmet zsebre rakva csupán annyit adott a gyermeknek és anyjának enni, mennyi az éhhalál ellen elég. Végre a szegény asszony a szegedi rendőrség segélyét vette igénybe, mely röviden intézkedett. A lelketlen impresszário megszökött, a csoda-gyermek pedig hazatolonczoltatott. Most lett csak a szegény gyermekből igazi csoda, mert a viszontagságos utazás 7 kilóra apasztotta sulyát, de az asszonyra sem igen ismernek rá a faluban, úgy „letette” ott a „kénes kereső körut”

— **Nyilvános köszönet.** Méltóságos Gr. Bethlen Gáborné, született Gr. Bethlen Leopoldin a kézdívasárhelyi és vidéki „Rudolf” kórház javára 100 frtos alapítványt tett. E nemes és dícsőretre nem szoruló tettért azon óhajjal mondunk benső és őszinte köszönetet, hogy a szenvedők édes atyja, az Isten fizesse vissza önzetlen áldozatát. A „Rudolf” kórház nevében Kézdívasárhely, 1896. jan. 28-án. B. Szentkeresztly Stephanie elnök. Martzi Ferenc jegyző.

— **Talpfa telítő anyagok.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, miszerint a m. kir. államvasutak debreczeni üzletvezetősége a percesenyi talpfa telítő telep részére 1896 évben szükséges 250.000 drb. talpfa jelzőszög, 1600 métermázsasóv és 400 métermázsas horganyhulladék szállításának biztosítására pályázatot hirdetett. Az ajánlatok beadásának határideje folyó évi február hó 28-ának déli 12 órája. A pályázati feltételek a nevezett kamaránál betekinthetők.

— **A Szalay-Baróti-féle millenárium Magyar Történetnek** megjelent 31. füzetében befejeződik Hunyadi Mátyás korának tárgyalása és megkezdődik a Jagellók kora. Az eleven tollal és nagy szakudással írt szöveget az érdekesnél érdekesebb képek egész sorozata illusztrálja. Mindenekelőtt ott van Madarász Viktor híres festményének, a ravatalon fekvő Hunyadi Lászlónak reprodukciója; e mellé sorakoznak: Korvin János arcképe, Miksa bevonulása a magyaroktól elhagyott Bécsbe, Székesfehérvár ostroma, ama korból magyar codexek és nyomtatványok hasonmásai, érmek, pénzek, névalírások stb. stb. A „Magyar Nemzet Történetének” szerzői és kiadói valóban mindent elkövetnek, hogy e mű igazán méltó legyen az ezredéves ünnepélyhez. Még ez év folyamán be is fejezik alkotásukat, s akkor e történet négy kötete méltó büszkesége lesz a hazai irodalomnak. A Szalay-Baróti-féle mű a kiadócégnél (Lampel R. Wodianer F. és Fiai, Andrássy-ut 21.) rendelhető meg; egy füzet ára 30 kr.

Adományok a vármegye zászlójára:

Pap Györgyné 414 számú ivén: Pap Györgyné 1 frt, Jánó Julia 50 kr, Zambler Margit 50 kr, Szal-

kács Mari 50 kr, Pap Mariska 20 kr, Pap Gáborka 10 kr. Összesen 2 frt 80 kr.

Dánér Ferencné 188 számú ivén: Antos József 1 frt, Olvashatlan náv 50 kr, Grosz Vilmosné 50 kr, Ágoston Józsefné 1 frt, Daragits Györgyné 50 kr, Beko Boris 50 kr, Losotsai Józsefné 50 kr, Pichler Gyuláné 50 kr, özv. Császár Antalné 50 kr, Sámel Ferencné 50 kr, Rápótiné 20 kr, Bogdán Józsefné 40 kr, Ince Gáborné 40 kr, Keserü Gizella 50 kr, Zathureczky Lajosné 1 frt, Deák Zsuzsa 20 kr, id. Dergus István 10 kr, ifj. Dergus István 10 kr, Soly mosi Istvánné 1 frt, ifj. Vinnletné 50 kr, özv. Gál Ignáczné 50 kr, Borbát Ferencné 50 kr, Miklós Lászlóné 50 kr, Pál Lujza 20 kr, Benkő Józsefné 10 kr, Belle András, Velther Adolfné, Kiss Istvánné 20–20 kr, Balázs Veronika 30 kr, Nagy Ferencné 30 kr, Balázs Ferencné, Lőrincz Mózesné, *Dávid Mariska 10–10 kr, Simonfiné 50 kr, özv. Jakab Józsefné 20 kr, Babos Borbála 10 kr, Ráduly Borbála 10 kr, Gál Mária 10 kr, Sas Rózália 10 kr, özv. Fakó Józsefné 50 kr, Jóó Boris 5 kr, Hofman Antalné 20 kr, Török József 10 kr, Lázár Mózes 10 kr, Szabó József 5 kr, Dánér Ferencné 1 frt. Összesen 16 frt 80 kr.

Sipos Irma 241 számú ivén: Mihály Elakné 20 kr, Ince Kálmán 50 kr, Jancsó Örszi 20 kr, Forró Borcsa 24 kr, Silvester Annali 5 kr, Koós Andrásné 20 kr, Barabás Klári 20 kr, id. Sipos Ferenc, Mánthó András, Csöl József, Barabás Zsigmond 10–10 kr, Barabás Mari 15 kr, Csia Mária 10 kr, Czell Emilia 5 kr, Barabás Berta 20 kr, Bodola Sámuelné 20 kr, Damokos Albert, 1 frt, Bakk Janka 5 kr, Bakk Terés 5 kr, Csomós Mari 20 kr, Nagy Sándor 20 kr, Kupán Teréz 10 kr, Barabás Pap Vilma 10 kr, Bitai Ádámné, Balog Áron, Vitályos Sándor 10–10 kr, Bakk Anna 20 kr, Marosi Zsuzsa 20 kr, B. Apor Miklósné 50 kr, Kelemen Győzőné 20 kr, Barabás Gyula 50 kr, Barabás Albert Váncsa Istvánné, K. L., özv. Barabás Zsigmondné, Barabás Nettó, Móra Lujza 10–10 kr, Korda Lotti 16 kr, Bartha Józsefné, Király Mari, Orbán Danielné, Szöcs Kata, Balog Ilona 10–10 kr, Márton Géza 20 kr, Nagy Lajosné 10 kr, Keresztes Julianna id. 5 kr, Szonda Berta 10 kr, Tódor András 6 kr, Balog Sándorné 10 kr, Barabás István 10 kr, Orbán Róza 10 kr, Bitai Ádám 10 kr, Nagy István Lakatos 10 kr, Imreh Benedekné 15 kr, Szóts Istvánné 5 kr, Sipos Etus 13 kr, Forró Albert 50 kr, Gál Etelka 15 kr, ifj. Sipos Ferencné 30 kr, Sipos Máris 26 kr. Összesen 10 frt 50.

Kelt Seps-Szentgyörgyön, 1896. január 25-én.

Potsa József,
főispán.

Farsangi naptár.

Kézdí-Vásárlóhelytől még a következő bálók fognak megtartatni:

1. Február 15. Millennium-alap bálja. Elnök Dobay János.
2. Február 18. Nőegylet bája. Elnök: Dr. Balogh Vendel.

Apróságok.

Gondolatok.

Azon ember, ki legtöbb esillagot akaszt magára, lelke setétjét akarja vele olborítani.

A gondatlan élet okozza a legsötétebb gondokat.

Mai világban a legjobb életbölcselem a rabszág.

Aki vakon hisz, annak látnia kell a következő ményeket.

Szerkesztő üzenetek.

Acipael. Legjobb, ha neki magának mondja meg. Ebből önnök vagy neki haszna lehet, de ha levelet küldök, senki sem nyerne vele. Szóval nagyon magán természetű és nem elég poetikus, tehát sem tárczáknak, sem levélnek nem válik be.

Czeczó — K. F. — M. I. — Többen. Régen tett ígéretünk hűz híven, most a 100-ik levél után elárulhatjuk, hogy Jámbor Están név alatt lapunk szerkesztője Dobay János ír.

Sz: 571 ki.
1896

HIRDETMÉNY.

Az 1886. évi XXII. t.-cz. 142. §-sa intézkedéséhez képest közhirrre teszem, hogy K.-Vásárhely rendezett tanácsu város 1895. évi községi számadása a városi pénztári irodában 15 napi közszemlére ki lett téve.

K.-Vásárhelytt, 1896. február 5-én.

26 1—3

A városi tanács.

HIRDETÉSEK

lapunk kiadóhivatalában

felvétetnek.

HANKÓ ÉS HORGÁSZ

ÁSVÁNYVIZEK.

„Hankó“ megfelel a Karlsbadi híres vizeknek s bátran nevezhető magyar Karlsbadinak. Ennek használatára mindenféle gyomor-bélbaj és aranyeres bántalmak biztosan gyógyulnak.

„Horgász“ összetétele ugyanaz, mint a világhírű Gleichenbergi. Kitűnő hatása fényesen bebizonyult gége-, tüdőbajoknál és enyhébb gyomorbajoknál. A „Horgász“ víz mint **kitűnő borvíz** borral is igen jól élvezhető. Ennek élvezete mellett hosszabb mulatság után is kellemetlen érzése, fájása nincs az embernek.

Kizárólagos főraktár:

IFJ. JANCÓ MÓZES
nyomdatulajdonosnál
Kézdi Vásárhelytt.

SCHISSER PÁL

első nagy kárpitós-butor-raktárában
Kézdi-Vásárhelytt

nagy választékban kaphatók a legszolidabban munkált ruganyos szalon-butorok minden minőségben. Teljes garnitúrák: egy kanapé, 6 db karosszék 100 ftól feljebb, ezenkívül mindenféle divány ottománok, faragott, tömören hajlitott faszékek, és függőnytartók tükrök, toilett-asztalok, lószőr és tengerifü matrácok, és sodronyágybetétek galvanizált sodronyból, tömör fakerettel és vasalással, egy nagy ágyra darabja 9 ft.

Az üzlethelyiség a kaszinó-épület földszintjén van.

Az anyakönyvvezetők részére előírt nádszékek és diványok jutányos áron kaphatók.

Egy butorozott szoba a vasut-
utczában kiadó.

Kinél? Megmondja a kiadóhivatal.

27 1—2

Eresztvény községben néhai László János és neje tulajdonát képezett földbirtokok, mely áll lakházzal és gazdasági épületekkel ellátott 3 hold, 201 □-öl beltelek, 2 zsellér telek, tagosított 65 hold, 1531 □-öl szántó, 4 hold 1472 □-öl kaszáló és tagosítatlan 3 hold szántóból, 1896. évtől kezdődőleg 9 vagy 12 évre az összes felszerelésekkel együtt haszonbérbe kiadó. Ertekezhetni alólírtán Maksán

25, 2—3

Ifj. Maksai Mózes.

MEGHIVÓ.

A kézdi-vásárhelyi takarékpénztár

XXIII-ik rendes közgyűlését

1896. február 23-án d. u. 2 órakor saját helyiségében fogja megtartani, melyre a részvényesek tisztelettel meghívottnak.

Tárgysorozat:

1. A jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes tag kinevezése az alapszabály 23 §-sa értelmében.
2. Az igazgatóság jelentése a múlt évi üzleti működésről.
3. A felügyelő-bizottság jelentése.
4. A tiszta nyereség felosztása feletti intézkedés s ezzel kapcsolatosan az igazgatóságnak és felügyelő bizottságnak a felmentvény magadása.
5. Igazgatósági javaslat a pénztárnak fizetése emelése tárgyában.
6. Hét tagból álló igazgatóság választása az alapszabály 24 §-sa értelmében és ügyész választás.
7. Indítványok az alapszabály 16 §-sa értelmében.

A fenírt időben tartandó közgyűlésre a t. részvényesek azon figyelemztetéssel hivatnak meg, hogy az alapszabály 17 §-sa értelmében minden részvényes személyesen vagy meghatalmazottja által — kinek azonban részvényesnek kell lenni — gyakorolhatja szavazati jogát és köteles minden részvényes a gyűlést megelőzőleg részvényét, szolvényeivel együtt, a pénztárnál elismervény mellett letenni.

Kézdi-Vásárhelytt, 1896. február 1-én.

24 3—3

Az igazgatóság.

SCHISSER PÁL

KÁRPITOS

Brassóban, Kolostor-utca 15. I. emelet. Főüzlet: Kézdi-Vásárhelyt, a kaszinó épületében.

Mély tisztelettel hozza tudomására, hogy

a magyar állam czimerével ellátott nemzeti lobogók,

melyeknek beszerzése a 88155—1895. számú miniszteri rendelettel elrendeltetett, s melyek ugyane rendelet folytán a közelgő milleniumi ünnepségek alkalmából minden megyei, városi községi és anyakönyvi hivatalra, iskolaépületekre stb. kitűzendők lesznek, — nála az előírás szerinti kivitelben raktáron vannak s a budapesti árnál 15—20 százalékkal olcsóbban kaphatók.

Együttal tisztelettel tudatom, hogy a régi lobogószövetek beküldésénél a magyar állami czimert ráalkalmazhatom.

K.-Vásárhelyen: a kaszinó épületében Bodó József urnál.

Kiváló tisztelettel

Schisser Pál,
kárpitós.

(22. 4—10)